

Slovenistika na sombotelskih slavističnih dnevih 23.–24. maja 2002

Jakob Müller

IZVLEČEK: Avtor v prispevku poroča o slovenistiki na 7. Mednarodnih slavističnih dnevih 23. in 24. maja 2002 na Visoki šoli v Sombotelu.

ABSTRACT: The author reports on the Slovenian language as presented on the 7th International Meeting on Slavic Languages which was held at the Szombathely College on May 23rd and 24th 2002.

Dne 23. in 24. maja 2002 je Visoka šola v Sombotelu (rektor dr. **Karoly Gadány**) v prijetnem park hotelu Pélikan organizirala že 7. Mednarodne slavistične dneve z naslovno temo Slovanski jeziki in kulture v stiku – aktualna vprašanja in zgodovinske izkušnje. Na simpoziju je sodelovalo 80 strokovnjakov iz 11 držav. Delo je potekalo v štirih sekcijah: slovenski, hrvaški, slovanski (delovni jezik ruski) in madžarski.

Slovenistične jezikoslovne in literarne teme so bile obravnavane tudi v madžarski (**J. Varga** – prekmurski madžarsko-slovenski jezikovni stiki, **J. Bokor** – slovenski zemljepisni izrazi (imena ?) v madžarščini, **I. Szijártó** – L. Krakar in T. Rózewicz) in hrvaški sekciji (**St. Lukač** – o parodiji in travestiji v hrvaški in slovenski književnosti 19. stol., **V. Hadži Požgaj** in **M. Benjak** – o bližinah in oddaljenostih Hrvaške in Slovenije, delno tudi **M. Lončarić** – o nastanku hrvaškega kajkavskega jezika), vendar jih zaradi komunikativnih ovir – madžarščine niso prevajali – oz. hkratnosti s slovenskimi nastopi skorajda ni bilo mogoče »ujeti«.

Tako lahko poročam predvsem o slovenistiki, ki je bila zastopana na plenarni seji, in o referatih v slovenski sekciji. Med jezikoslovnimi temami (11 referatov) so bile dialektološke, besedoslovne, jezikovnopolitična in primerjalna. Od narečij je bilo najbolj zastopano porabsko, kar se tudi spodobi. **Z. Zorko**, zvesta udeleževalka dnevov v Sombotelu, je predstavila porabsko besedje, zapisano in posneto v Andovcih, vasi v JV področju Porabja. Poudarila je navezave besedja s cerkvenoslovanskim jezikom – kar radi »prodajajo« tudi drugi mariborski strokovnjaki – in zavrtela 10-minutni »dialektološki« film. **I. Doncsez** je poročala o jeziku vedeževalske Sibiline knjige, ki se je po Porabju še pred 20 leti širila v rokopisih, **E. Embersics** pa je glasoslovno in besedotvorno analizirala neki cerkveni rokopis iz Gornjega Senika.

Ob vsej tragičnosti opuščanja slovenske govornice v Porabju (in še bolj sra-

motni brezbriznosti javnosti v državi Sloveniji) je vendarle razveseljiv podatek, da **M. Bajzek** in **E. Embersics** pripravljata porabski narečni slovar.

Zgodovinski prekmurski knjižni jezik je bil tema dveh referatov. **J. Narat** je primerjala prekmursko slovnično terminologijo v Košiču 1833, Agustiču 1876 in Kücharju 1913 ter ugotovila veliko nepovezanost, **M. Jesenšek** pa je ob besedovnih lastnostih prekmurskega jezika 18. in 19. stol. podal predvsem zgodovino njegovega poimenovanja vandalski/vendski jezik.

M. Koletnik je poročala o besedju slovenskogoriškega narečja med Mariborom in Radenci, ki ga je zbrala po tematskih skupinah Milene Hajnšek Holz in primerjala z besedjem v Pleteršniku in SSKJ, **H. Maurer Lausegger** pa je predstavila problematiko narečij manjšin na jezikovnih stičiščih od nemških Lužic do Tržaškega zaliva: veliki narodi imajo do jezika narodnih manjšin predvsem prezirljiv odnos. **J. Lipnik** je obravnaval deset let staro Evropsko listino o regionalnih ali manjšinskih jezikih in opozoril na negativni odnos Hrvaške do slovenskega jezika na njenem ozemlju.

Ostali trije jezikoslovni referati so bili komparativistični. **I. Stramljič Breznik** je analizirala in primerjala slovenske in hrvaške medmetne frazeme s sestavino bog, **I. Orel** uporabo nemščine kot besednega oz. terminološkega metajezika v slovenskem strokovnem jeziku od Gutsmana 1770 do A. M. Slomška (u. 1862), **E. Bernak** pa je predstavila najnovejši madžarski pravopis (1999), ki da je v primerjavi s slovenskim stabilnejši.

Literarnih oz. literarnovednih slovenističnih referatov je bilo pet. **J. Pogačnik** in **J. Čeh** sta predstavila komparativni slovensko-hrvaški temi: prvi ob noveli A. Šenoa *Nagelj s pesnikovega groba*, druga pa o stikih I. Cankarja s hrvaškimi modernisti. Teme ostalih treh referatov so bile iz sodobnosti. **M. Križman** je predstavil avstrijskega pesnika Th. Kramerja in svoje prevode njegovih pesmi, **S. Borovnik** je analizirala sodobno slovensko prozo v Avstriji: izpostavila je F. Lipuša, J. Messnerja in V. Ošlaka – **M. Štuhec** pa je razmišljal o strukturnih značilnostih sodobne slovenske esejistike, ki bi jih morda lahko povzeli z dvema pojmom: poetičnost in kritičnost.

Svojevrstno temo – osebno obarvano poročilo o ljubljanski slavistični (organizacijski in študijski) sceni ter nacionalnem konceptu mednarodnih znanstvenih srečanj – je imel **M. Hladnik**: ljubljanska slovenistika se je, v skladu z nacionalno reprezentativnostjo, velikostjo in primerljivostjo z drugimi slovanskimi jeziki, organizacijsko osamosvojila; pripravlja se kreditni sistem študijskih smeri z veliko svobodnostjo predavateljsko-študijske izbire, vendar s finančnim mečem: študijski predmet, ki ne bo imel dovolj (vsaj 10) slušateljev, naj bi bil ukinjen.